

Bilag 23.

Oversættelse.

Fællesnordisk stemmeforklaring om områder under portugisisk administration afgivet i 4. udvalg den 18. november 1970 af phil. dr. fru Brita Skottsberg-Åhman, Sverige.

Før vi går til afstemning om resolutionsudkastet i dok. 966/Rev. I vedrørende områder under portugisisk administration, vil den danske, den finske, den islandske, den norske og den svenske delegation gerne i fællesskab fremsætte nogle kommentarer til teksten.

Det er med dyb skuffelse, de fem nordiske lande finder, at de ikke kan støtte det i år fremlagte udkast.

Vi har ved mange lejligheder gjort klart, at vi fuldt ud går ind for universel anvendelse af princippet om selvbestemmelse for alle befolkninger under kolonierredømme, vi nægter at anerkende Portugals kolonipolitik, og vi har givet udtryk for vor stærke modstand mod Portugals bestræbelser på med våbenmagt at tilintetgøre de forhåbninger, som næres af befolkningerne i Angola, Mozambique og Guinea-Bissau. Det skulle således nu stå klart, at de nordiske lande sammen med praktisk talt alle FNs medlemslande slutter op om det mål at medvirke til at give disse befolkninger deres frihed.

I adskillige år havde de nordiske delegationer, såvel som mange andre, ikke kunnet give udtryk for deres positive holdning over for spørgsmålet om de portugisiske kolonier ved at stemme for de fremlagte resolutioner, fordi disse indeholdt bestemmelser, som efter vor opfattelse ikke var i overensstemmelse med principper, som vi anser for betydningsfulde.

I 1968 skete der en vending. I nøje samarbejde mellem delegationer fra forskellige dele af verden blev der udarbejdet en tekst, som fik langt bredere støtte, end nogen resolu-

tion om dette spørgsmål i lang tid havde opnået.

Dette gentog sig sidste år, skønt det vanskeligere lod sig gennemføre og slutresultatet var sværere at akceptere for mange delegationer, herunder de nordiske. Vi havde i virkeligheden betydelige betænkeligheder. Og dog viste det sig muligt endnu engang praktisk talt at undgå negative stemmer, selv om der fra mange sider blev taget tydelige forbehold, der gjorde det klart, at der er grænser for, hvor langt nogle af os kan gå.

De nordiske delegationer havde håbet, at det atter i år ville være muligt at opnå en fælles holdning. Men det skete ikke. Ganske vist har der været ført forhandlinger mellem de afro-asiatiske delegationer og delegationer fra andre grupper. Det udkast, der fremlagdes som grundlag for en uformel udveksling af synspunkter, var imidlertid i sit almindelige indhold så fjernt fra det, der forelå sidste år, — og endnu fjernere fra 1968-udkastet — at de fem nordiske delegationer ikke kunne se nogen reel mulighed for, at teksten kunne blive acceptabel for dem ved, at ordlyden af enkelte paragraffer ændredes. Udgangspunkterne var i år for langt fra hinanden til, at man kunne nå til en virkelig samstemmende opfattelse.

Vi kan ganske vist uden forbehold støtte visse paragraffer, hvoraf den vigtigste er operative paragraf 5, der efter vor opfattelse går til sagens kerne. Den angiver tydeligt de konkrete forholdsregler, som vi med rette kan forvente truffet af Portugal som medlem af FN. En hovedforpligtelse, som Portugal ikke kan fravige, er i ord og handling at anerkende, at befolkningerne i dets kolo-